

Alle ogen op groen

De bezoekers van het nieuwe Oogcentrum Noordholland kijken overal uit op groen: gras rondom en een tuin binnenin. Het compacte zorgcomplex is grotendeels zelfvoorzienend in energie, mede dankzij de PV-panelen. De bouw van de daken was complex, vanwege de rondingen in het ontwerp.

Foto's: Scagliola+brakkee, José Beirão Almada-JB Original
Tekst: Martijn van den Bouwhuysen

Oogcentrum Noordholland is een regionaal expertisecentrum met samenwerkingsverbanden met de academische ziekenhuizen van Utrecht en Amsterdam. De zorginstelling in Heerhugowaard ontvangt jaarlijks zo'n 50.000 patiënten en bezoekers, die tot voor kort werden geholpen in een generiek bedrijfspand in dezelfde stad. Het laatste decennium groeide

dat gebouw uit haar jasje. Een nieuw zorgcomplex was gewenst. Gastvrijheid, professionaliteit en beleving stonden vervolgens centraal bij het ontwerp.

ESTHETIEK

Het nieuwe zorgcomplex met ruim 4.000 m² vloeroppervlakte staat als een paviljoen in het groen. Achter het begroeide talud bevinden zich op maaiveldniveau de parkeergarage en de hoofdentree. Op de eerste verdieping liggen voornamelijk spreek- en onderzoekskamers. Een verdieping hoger zijn de kantooromgeving en de operatiekamers.

Het oogcentrum heeft twee daken: een centraal gelegen tuindak bovenop de parkeergarage en een dak met zonnepanelen bovenop de tweede verdieping. De groene, ronde patio met transparante scheidingswanden is omarmd door zorgruimtes. De directe aansluiting maakt gangen overbodig. Er werd gekozen voor een plantenassortiment dat mediterraan oogt door de grote bladeren en textuurverschil tussen de verschillende planten. De tuin geeft een redelijk constant verzorgd en groen beeld. Vooral de kuuipplanten geven in het seizoen mooie bloei, maar zijn vanwege winterhardheid niet geschikt om te laten staan. Die planten worden in de winter vervangen door planten die dan aantrekkelijk zijn, zoals bessen. De binnentuin is verder onder andere beplant met de Mexicaanse Oranjesbloesem, de Rijstpapierplant en diverse siergrassen. De plantenbak (10,40 meter rond) is gemaakt van cortenstaal. Rondom deze bak is een beloopbaar grindpad van ruim een meter breed.

In het hele gebouw wordt ondersteuning geboden aan mensen met een visuele beperking, met materialen die verschillen in akoestiek, tactiliteit en kleur. De entreehal klinkt bijvoorbeeld anders dan de spreekkamers, balies voelen warm aan en bij de overgangen tussen vloeren en wanden is contrast ingezet voor een heldere oriëntatie. De ramen in de buitengevels variëren in afmetingen op basis van de daglichtbehoefte in de achterliggende ruimtes.

TECHNIEK

De vloer van de binnentuin heeft de volgende opbouw: primer, dampremmende laag, bitumen onderlaag, 150 mm foamglas en wortelwerende bitumen toplaag. Daarop zijn aangebracht een drainagelaag en een substraatlaag en de planten. Het hemelwater wordt afgeleid richting een goot, die met het foamglas is gecreëerd. Er werd bij de daken gekozen voor de bitumen rollen van Soprema, omdat die volgens de dakdekker "lekker plakken en een strak resultaat opleveren, zonder nawerking of plooiën".

Het bovenste dak is voorzien van 200 mm dikke mechanisch bevestigde isolatie onder afschot en tweelaags volledig verkleefde, waterkerende afwerking van bitumen. Voor een snelle montage van de isolatieplaten gebruikte de dakdekker een machine waarmee hij zes gaten tegelijk kon boren. Het hemelwater wordt afgevoerd met een pluvia onderdruksysteem. Water vloeit snel weg, waardoor de belasting op het dak beperkt blijft.

De dakrand is opgebouwd met stalen stabiliteitskolommen, cellenbeton, houten regelwerk, isolatie, cementgebonden vezelplaten, mortel en stuc (in dezelfde witte kleur als de houtskeletbouw gevels). De daklijst is gemaakt van aluminium op vezelcement muurplaat.

DUURZAAMHEID

Het gebouw heeft een compacte vorm, is goed geïsoleerd en voorziet grotendeels in de eigen energiebehoefte. Het volledige dakoppervlak boven de tweede verdieping is uitgerust met 800 m² aan zonnepanelen.

De daken zijn opgeleverd met een verzekerde garantie op waterdichtheid. Het betreft een garantie van tien jaar op zowel de dakbedekking als de verwerking. Na de oplevering worden de daken regelmatig geïnspecteerd en indien nodig lokaal hersteld. Daartoe is het bovenste dak voorzien van looppaden van betontegels (600 x 600 x 60 mm) op rubberen dragers. De daktuin krijgt water met een beregningsautomaat en druppelslangen. Er wordt regelmatig geïnspecteerd of de waterhuishouding in orde is en of snoeien noodzakelijk is.

VEILIGHEID

De materialen zijn met vrachtwagens naar de bouwlocatie getransporteerd en omhoog gehesen met een torenkraan en een telescopische kraan. Om veilig op hoogte te werken, maakten de dakdekkers gebruik van dezelfde steiger als de gevelbouwers. De zogeheten complexe steiger was deels overkapt, stond ver boven de dakrand en was voorzien van een randvalbeveiliging.

SAMENWERKING

Het aanvragen van de bouwvergunning duurde wat langer dan aanvankelijk gepland was, waardoor de bouw later begon. In het eerste kwartaal van 2019 gingen de heipalen de grond in. Daarna ging de ruwbouw verder met betonnen kolommen, wanden en vierzijdig opgelegde breedplaatvloeren. Het project verliep voorspoedig, mede doordat de aannemer met veel vaste onderaannemers werkte en lean plande. Uiteraard kon door overmacht soms niet gewerkt worden. De bouw van de daken had bijvoorbeeld enkele weken vertraging vanwege de regen.

De oplevering van het oogcentrum is gefaseerd verlopen. Na de inbouw en het testen van de medische apparatuur zijn de operatiekamers als laatst in gebruik genomen, in juni 2020. ■

- **OPDRACHTGEVER:** OOGCENTRUM NOORDHOLLAND (ROB WOUTERS)
- **ARCHITECT:** EGM ARCHITECTEN, DORDRECHT
- **HOOFDAANNEMER:** AANNEMERSBEDRIJF DICK DE BOER, HOORN
- **LANDSCHAPSARCHITECT:** TERPSTRA TUINEN, MEDEMBLIK
- **RUWBOW:** VAN MUIJEN BETONBOUW, OBDAM
- **DAKDEKKER:** DAKDEKKERSBEDRIJF ALEX BUIS, WERVERSHOOF
- **DAKBOUWMATERIALEN:** DEFRANCO, ZWAAG
- **DAKBEDEKKING:** SOPREMA, IJLST

Dit artikel kunt u lezen op www.roofs.nl